

Společná tisková zpráva TI, Oživení a Rekonstrukce státu

Vláda Petra Fialy (ODS) schválila návrh zákona o ochraně oznamovatelů, který jde naproti korupci

Praha, 23. listopadu 2022 - Vláda na dnešním zasedání schválila návrh zákona o ochraně oznamovatelů, který předložilo Ministerstvo spravedlnosti vedené Pavlem Blažkem (ODS). V rámci hlasování se zdrželi ministři STAN a Pirátů. Aktuální podoba zákona nebude dostatečně chránit oznamovatele a jde proti omezování korupce v České republice, kritizují rozhodnutí kabinetu Petra Fialy (ODS) protikorupční organizace Transparency International (TI), Rekonstrukce státu a Oživení.

Premiér Petr Fiala také nevyslyšel doporučení vlastní Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí, která se po více než roce a půl sešla na nedávném [zasedání 14. listopadu](#) a v rámci hlasování se postavila za kvalitnější podobu zákona. Oznamovatelé jsou přitom klíčovými protikorupčními hybateli v odhalování protiprávních kauz a nekalostí.

„Současný návrh zákona je k ničemu. Malé a nedostatečné legislativní krůčky v podání ministra Blažka akorát způsobí, že nikdo nic závažného oznamovat nebude. Přibude tak další práce zaměstnavatelům a úřadům při posuzování oznamování,“ varuje [Jan Dupák](#), právník TI.

„Minimální varianta úpravy zákona je téměř zbytečná, protože takovou ochranu zajišťuje stále ještě neimplementovaná evropská směrnice,“ dodává.

Vyjádření ministra Pavla Blažka na dnešní tiskové konferenci, že jeho snahou je podpořit návrh, který projde Sněmovnou opomíjí fakt, že vládní koalice disponuje 108 hlasy poslankyň a poslanců. Podstatnou informací také je, že návrh zákona neprošel na vládě jednomyslně.

Proč je současná podoba zákona nekvalitní?

Česká republika už rok mešká s přijetím zákona o ochraně oznamovatelů, který vyplývá z Evropské směrnice. Dvouletá lhůta vypršela 17. prosince 2021. ČR tak měla dostatek času na přípravu kvalitního zákona, který by oznamovatele chránil.

„Návrh zákona a postoj ministra Blažka zcela opomíjí fakt, že oznamovat porušování pravidel není v ČR úplně běžné. Díky složitému určování, která oznámení budou zákonem chráněna a podporou ztotožnění oznamovatelů jde návrh zákona proti známé dobré praxi,“ vysvětluje [Šárka Zvěřina Trunkátová](#), předsedkyně Oživení.

„Přestože je zákon o ochraně oznamovatelů úplnou novinkou, zahraniční zkušenosti hovoří jasně. Aby zákon fungoval, je potřeba co nejvíce usnadnit oznamovatelům rozhodnutí, zda podat oznámení,“ doplňuje.

Šanci na změnu představuje Parlament

Návrh zákona o ochraně oznamovatelů nyní zamíří do Sněmovny. Tam je možné konečnou podobu zákona ještě ovlivnit, ačkoliv místopředseda vlády Ivan Bartoš (Piráti) po jednání vlády odmítl cokoliv předjímat. Práce protikorupčních organizací proto nekončí.

“Dnešním hlasováním vlády jsme zklamáni. Věřili jsme, že zvítězí expertní pohled na věc,“ říká právník Rekonstrukce státu [Věnek Bonuš](#).

“Nic ale není ztraceno, nyní bude záležet na poslancích a na tom, zda a kdo navrhne pozměňovací návrh, jímž by se ochrana oznamovatelů korupce zvýšila,“ komentuje.

Chránit oznamovatele se vyplatí

[TI](#), [Rekonstrukce státu](#) a [Oživení](#) dlouhodobě aktivně prosazují legislativní ochranu oznamovatelů. Těm také poskytují bezplatné právní poradenství.

[Podle průzkumu veřejného mínění](#) se v ČR setkalo s nekalým jednáním v souvislosti se svojí prací 20 % lidí. Pouze 6 % z nich však jednání oznámilo příslušným úřadům. Většina lidí si nechává informace pro sebe nebo je svěří pouze rodině či kolegům, zejména z důvodu obavy ze ztráty zaměstnání a neřešení podstaty oznámení.

[Oznamování protiprávních jednání](#) pomáhá v odhalování korupce a podvodů, k ochraně životního prostředí, bezpečnosti a zdraví. Bez informací od oznamovatelů se mnoho případů korupce a podvodů nevyřeší, a to kvůli chybějícím důkazům. Oznamovatelé tak patří mezi klíčové postavy v odhalování nekalosti a protiprávního jednání. Proto je nutná jejich zákonná ochrana.

Kontakt pro média

[Marcela Janíčková](#)

PR & Communication Manager
Oživení

M: +420 602 485 864

E: marcela.janickova@oziveni.cz

W: www.oziveni.cz

[David Klempíř](#)

tiskový mluvčí
Rekonstrukce státu

M: +420 778 439 797

E: david.klempir@frankbold.cz

W: www.rekonstrukcestatu.cz

[David Kotora](#)

vedoucí komunikace
Transparency International ČR

M: +420 605 785 622

E: kotora@transparency.cz

W: www.transparency.cz

Rekonstrukce státu

Rekonstrukce státu sdružuje experty a formuluje opatření pro dobrou správu státu. Řešení s velkou podporou napříč odbornou veřejností prosazuje do českých zákonů. Rekonstrukci státu tvoří právníci, lobbisté, experti na veřejnou správu a digitalizaci, ekonomové, ale také aktivní podporovatelé z řad veřejnosti. Iniciátorem vzniku Rekonstrukce státu byl v roce 2013 tým právníků Frank Bold. Pečlivě budované know-how a expertní zázemí už osmým rokem využívá k prosazování efektivnějšího a přívětivějšího fungování státu směrem k občanům. www.rekonstrukcestatu.cz

Oživení

Jsme tým právníků a analytiků, kteří usilují o transparentnější, vstřícnější a efektivnější samosprávu v naší zemi. Jsme občané, které stejně jako vás štvě korupce ve státních institucích i v soukromém sektoru. Proto radíme, informujeme a pomáháme. Oživení - nezisková nevládní organizace se věnuje kontinuálně tématům korupce, střetu zájmů, ochrany oznamovatelů vyšší transparentnosti na všech

úrovních veřejné správy a veřejné politiky (vláda, parlament, kraje, města, obce, úřady). Projekt Ochrana oznamovatelů je realizován v rámci programu [Active Citizens Fund](#). www.oziveni.cz

Transparency International ČR

Jsme [nevládní protikorupční tým](#), který řeší velké mezinárodní i malé regionální kauzy. Prosazujeme efektivní systémová řešení. Chráníme veřejné rozpočty. Šetříme miliardy korun našim spoluobčanům. Prostřednictvím projektů vzděláváme o korupci občanskou společnost, státní a soukromou sféru. Poskytujeme zdarma právní poradenství široké veřejnosti. Díky naší globální síti poboček Transparency International sdílíme mezinárodní zkušenosti všude tam, kde je třeba. www.transparency.cz